

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik még.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János; Berde Áron, Szabó Sámuel, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor,**
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos.**

Tartalom: Értesítés a t. cz. biztosító közönséghez. — Az eddigi hideg ártott-e a fedetlen szőlőnek? **Dengel István.** — Egy pár szó a téli patkoláshoz. **Tatár Lőrincz.** — A gyümölcsfák átojtásáról. **Bereczki Máté.** — A rettegi bikatelep. **R. L.** — Néhány szó gazdasági állataink téli tartásáról. **R. K.** — Egyvöleg: Ismét szaporodtunk. **Gazdasági reformjaink. Bikaborju vásárlás.** — Értesítés a ragályos betegségekről. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

Értesítés

a t. cz. biztosító közönséghez

a triesti általános biztosító társaság főügynökségétől, az épületek-, készletek- és ingóságoknak, tűz kár elleni több éves biztosításokra nézve.

A több éves biztosításnál azon újítást szándékozunk behozni, hogy az ingyen év helyett a következő, ezt nagy mérvben túlhaladó engedményt nyújtjuk oly formán, hogy

díjkötelezők melletti biztosításoknál, ha a biztosítás 10-évre köttetik 20%-ot, ha 6 évre köttetik 15%-ot irunk le a díjából, s az illetmény és bélyegösszeget is nem mint eddig szokásban volt és jelenleg is gyakoroltatik az első évben egyszerre, hanem 10 illetőleg 6 egyenlő részben, a szerint a mint a biztosítás eszközöltetik, fogjuk beszédni, úgy hogy a biztosított fél minden évben élvezni fogja a díjengedményt.

Ezekon kívül a 10 éves biztosításoknál még a következő előnyöket is nyújtjuk:

1-ször. **Védtabláért mit sem számítunk, annyival is inkább, mivel súlyt fektetünk arra, hogy minden nálunk biztosított tárgy egy ilyen táblácskával láttassék el, mivel az már sok esetben elejét vette a rossz akaratu gyújtásoknak.**

2-ször. **Lemondunk az általános tűzbiztosítási feltételek 17-ik §-ban felsorolt azon jogunkról, hogy kár esetében a még le nem járt díjkötelezőket a kárösszegbe beszámíthassuk. —**

Hogy ezen általunk nyújtandó előny világosabban szembe tűnjék, a számítást a következő példa szerint közöljük:

A rendes díjszabály szerint, (tehát nem erdélyi gazdasági egyleti tagok részére, kik kedvezményes díjszámításban részesülnek)

biztosított egy 200 frt. értékű faépület à 1½ 3 frt.	
10 évre	30 frt.
ebből 20%-töli engedmény	6 „
	dij . . . . . 24 „
illeték és bélyeg	2 „ 38 kr.
	26 frt. 38 kr.

mely egyenlő részre osztva évenkénti 2 frt. 64 kr. díjfizetést eredményez, míg egy éves biztosításnál a díj maga

3 frt. — kr. s az illetmény és bélyegösszeg
— „ 50 „ belevonásával

összesen 3 frt. 50 kr. teszen.

Ezen számítási példából látható tehát, hogy a biztosító fél 200 frtos biztosításnál évenként 86 krt, 10 év alatt pedig 8 frt 60 kr. takarít meg, mi az egy évi díjnak majdnem háromszoros összegét teszi s így bizonyára nagyobb kedvezményben részesül, mint az ingyen év adásnál, melyet sok esetben nem is élvezhet.

Habár ezen kedvezmény csak a rendes díjszabály melletti biztosításokra vonatkozik, mindazonáltal készek vagyunk abban a szerződésünk alapján kedvezményes díjszámítást élvező, erdélyi gazdasági egylet t. tagjait is részesíteni, kik részére a fennebbi példa következőkép módosul:

Egy 200 frt értékű faépület évi díja à 45 kr.	90 kr.
10 évre	9 frt —
ebből le 20% engedmény 1 „ 80 „	7 „ 20 „
hozza illeték és bélyeg 1 „ 23 „	8 „ 43 „
lesz az összeg 10 évre	8 „ 43 „

mely 10 egyenlő részre osztva, az évenkénti fizetmény 85 kr.

vagy is egy számba sem vehető csekélységet teszen, midőn nem egyleti tag ugyan azon biztosításért, a százalékok leütése után is 2 frt 64 krt fizet.

Az elősoroltak szerint tehát az általunk behozott módozat a tíz éves biztosítási üzletek megkötésénél a biztosítási díjnak körülbelül harmincz százalék megtakarítását nyújtja, mely megtakarítás a biztosító félnek úgy az első évben, mint egyformán a biztosítás egész tartama alatt könnyebbségére szolgál; a kedvezmények pedig ugyis oly jelentékenyek, hogy bizonyára nem fogja senki elmulasztani tulajdonát tüzkár veszély ellen biztosítás által megóvni.

Tisztelettel

A kir. szab.

Trieszti általános biztosító társaság

(Assicurazioni generali)

kolozsvári főügynöksége:

Boér.

* * *

402.

j. k. sz.

A fenti értesítést ezennel az erdélyi gazdasági egyesület tagjainak figyelmébe ajánljuk.

Kelt az erdélyi gazdasági egyesület igazgató választmányának Kolozsvárt, 1880. január hó 5 én tartott üléséből.

Szabó József,

egyleti alelnök.

Gamauf Vilmos,

egyleti titkár.

Az eddigi hideg ártott-e a fedetlen szőlőnek?

Nemcsak a termelőre, de a fogyasztóra nézve is egyaránt nagy érdeklődéssel bír azon kérdés eldöntése, hogy vajon szőlőnek a huzamosan tartó száraz hideg által szenvedett-e, vagy pedig nem? és ha igen: mennyire terjed ezen kár?

Ezen közös érdeklődés okai sokkal közvetlenebbek és ismertek, hogysem hosszas elősorolásra szorulnának; engem pedig arra bírtak, hogy szőlődugványok mesterséges hajtásával oly kísérletet tegyek, mely hivatva volt a felvett kérdésre határozott és biztos választ adni!

Múlt évi decemberhó 21-én (tehát még jóval a legszigorubb hideg: január 11-, 12- és 13-ik napjai előtt) 10 darab jól kiválasztott és jól megérett 50 centimeter hosszú 5—6 szemmel ellátott és egy fedetlenül maradt szőlőből vett szőlővesszőt kísérletképen hengerded, 9 centimetryi magasságban vízzel feltöltött edényben saját lakszobámban mesterséges kihajtás végett elhelyeztem. E szobának átlag hőmérséke $+16^{\circ}$ Celsiusi tett — a kihajtásnak feltételei: meleg és nedveség tehát meg voltak adva!

Miután 25 napon át vártam a kihajtást és az alatt az 50—55 szem közül egyetlenbenegy sem mutatott bármily csekély életjelt; úgy a vesszőt, mint annak szemeit a czéliből vettem szoros göresői vizsgálat alá, hogy a mennyiben lehetséges, a szerveknek beteges változásait felismerhessem. A mit találtam, az rövidre vonva a következőkből áll.

Azon vesszőrészek, melyek a vízben állottak, ennek folytán megdagadtak; a felhám és hársréteg setétbarna és az ázás folytán lagy, puha és széthulló.

A víz színén felül a vessző minden része inkább száraz, az edények és sejtek hajszálcsovessége teljesen megszűnt volt. A bélréteg egészen barna, összezsugorodott sejtekkel, a fásréteg halványzöld, vágólapja fehéres, a hársréteg a barnától egész a feketéig színezve. A fásréteg edényei nyitvak és nedv nélküliek, a hársréteg edényei ellenben zsugorodottak.

A szemek kicsinyek, legkevésbé sem dagasztva, belszerkezetükben azonban beteges változás nélkül. Ott, hol a szem az anyatóvel össze van növe, központi sárgás folt vehető észre, mely a tő felé mindinkább setétté és repedettebbé vált; ezen jelenségben a felfegyverzett szem a szöveteknek összezsugorodását látta, a mely a kerület felé irányzott repedésekben bővelkedett.

A vesszők felhámja a víz színén felül halvány, szürkés-sárga, merev, a hársrétegtől elválasztható nem volt. Más változás nem mutatkozott.

A fagy által megsemmisült hajszálcsovességi erőnek hiánya volt tehát első sorban a ki nem hajtás főoka; de még azon esetben is, ha a hajszálcsovesség semmi zavarást nem szenvedett volna, kihajtás nem volt várható, mert a szemek és a tő odanőtt részének edényei és sejtjei el lévén zsugorodva, minden nemű fuactióra teljesen képtelenek voltak.

Ebből következik, hogy mindazon szőlőre, mely mult ősszel elfedve nem lett, ugyan csak rossz jövő vár, mely helyzet a kísérlet közben beállott nagyobb hideg, névszerint január 11, 12 és 13-ik napjainak behatása alatt azóta kétségkívül még sokkal hátrányosabbá vált.

Medgyes.

Dengel István.

Egy pár szó a téli patkoláshoz.

Az „Erdélyi Gazda“ mult évi 52-ik számában, egyik t. munkatárs ur „A lovak téli vasalásáról“ igen alaposan és szakszerűen szollott. Azonban nem tehetem, hogy egy pár lényeges részt még toldalékul meg ne említsek.

A már vázolt patkóban, belől a saroknak sohasem szabad hegyesnek — hegyzettnek — lenni, hanem úgy nevezett laposnak, csakis kívül lehet hegyes — hegyzett, — mert a belső hegyes sarok igen sok bajt okozhat, párta-patatiprást és másnemű tetemesebb sérülést, főleg azon lovaknál, melyek különben is sarut, kapczát (börtasak) hordanak. Az istállóban a hegyes sarkot használni nem lehet, főleg ott, hol az istálló téglá vagy kemény faburkolattal, padlózattal van ellátva, ily esetben a hegyes sarok egy kis srófkulus segélyével kiszedetik és lapossal helyettesítetik, mert ha a patkó sarok nélkül maradna, egy hirtelen befogás teljes lehetetlen lenne, amennyiben a patkóban a sarok helye oly tömötten betelnék piszokkal, sárral, hogy abba egyhamar patkósarok bajosan lenne illeszthető.

Ez alkalommal szabadjon még a tisztelt olvasó becses figyelmét egy szintén nevezetes körülményre felhívnom.

Kétségkívül ki a kisebb és nagyobb városok utcáin végig ment, nem hiszem, hogy figyelmét kikerülhetto volna, ugyan is:

Orrunkat valami rettenetes szag üti meg és midőn körül tekintünk, füstfellegben ugrádozó lovat látunk, mely mellett kovács és kocsis alig kivehető.

A kovács a csaknem izzó patkót illeszti a patára, hogy azt bele égetve tudatlanságát helyre üsse, ezen pörkölések folytán, mind a szaru hártya, mind a szarunemű képződmények lényegesen megtámadtatnak, lobos bántalmat, patarepedést, kinövést, dudort idéznek elő és a ló munkaképessége idő előtt kérdésessé tétetik.

Tehát a körmöt el kell úgy készíteni, megfaragni, hogy mindennemű sütögetés nélkül a pata kellően reáilló legyen.

Nálunk az uradalomban a lovakat soha sem szabad a kovács műhely előtt vasalni, hanem az istállóban mértéket véve, a patkót otthon elkészíti és az istállóban fel veri, azért a patkó mégis úgy reá illik a patára, hogy sehová legkisebb papírlemez sem dugható alája.

Nem is kell erre hosszas bizonyítgatás, a ki a helyett, hogy körmeit divatosan kihagyozta, kifaragta volna, azt izzó vassal sütögetné divatosra; elhigyje nekem, hogy egy évi ily kezelés után nem lenne oka körmeiben gyönyörködni: már pedig az állat körmei is ugyan azon anyagból képződnek, legfennebb a festanyag által feketék.

Azért ne sajnálja, kinek jó és nemes állatai vannak, azokat oly helyre küldeni, hol habár a jó vasalásért fizetnie kell is, de legalább a fizetés mellett nem teszik azokat előbb-utóbb bénává.

Ezen bajon azonban csak úgy lehetne segíteni, hogy minden nagyobb község tartson egy értelmes kovácsot, annyival is inkább, mivel a kor igénye ma már a kovácsoktól is a képzettséget elvárja.

Beleg.

Tatár Lőrincz.

A gyümölcsfák átojtásáról.

Házunk tájékán, szőlők aljában vagy szántóföldünk mesgyéjén nem egyszer látunk felnőni egy-egy szép vadkörte vagy vadalma fát. Nincs utunkban; hagyjuk őt szabadon felnőni. Terem aztán időjáráttal vadgyümölcsöt bőven. Az is jobb, mint semmi! Szeretik azt a sertések, no meg a gyermekek is. Mi, idősebbek rá sem hederítünk: de valjon nem jut-e hébe-korba eszünkbe, midőn gyümölcssovár gyermekeinket látjuk a fanyar gyümölcsökön rágódni, hogy mennyivel jobb volna, ha az a vadfa izletes gyümölcsöt teremne, mely gyermekeink egészségét nemhogy megrontaná, mint a fanyar vaczkor, hanem még edzene is? Biz eszünkbe jut e gondolat nem egyszer, de sokszor, — minden megújuló évben. Hanem aztán itt meg is állapodik gondolatunk s nem fűződik tovább; pedig hát csak azt kellene magunktól kérdeznünk, hogy nincs e módja annak, hogy a vad fát nemes gyümölcsöt termő fává alakítsuk át? És, ha magunknak e kérdésre nem tudnánk feleletet adni, nem kellene mindjárt abba hagyni a dolgot, hanem meg kellene kérdeznünk egy értelmes embert, a kiről tudjuk, hogy szeret a fákkal bibelődni; bizonyos, hogy azt a feleletet kapnánk, hogy van biz annak módja, még pedig nem is oly ördögös mód, hogy azt könnyű szerrel el ne tanulhatná akárki közülünk.

Erről a módról akarok én itt értekezni röviden bár, de úgy, hogy mindenki megérthesse és hasznára fordihassa.

Ahoz, hogy egy vad fát nemes gyümölcsöt termő fává átalakíthassunk, legelőször is az kívántatik, hogy tudjunk ojtani. — Az ojtásnak pedig oly egyszerű módjait ismerjük már, hogy azt egy ahhoz értő embertől egyszeri látásra is könnyen el lehet tanulni; a ki pedig olvasni tud, a „Gyümölcsészeti vázlatok“ című könyvből magától is könnyen megtanulhatja, csak egy kis akarat legyen benne a jót és hasznosat megtanulni.

A ki ojtani tud, az maga ojthatja át vadfáját csupa mulatságból, a nélkül, hogy egy árva krajczárjába kerülne ezen átojtás vagy átalakítás.

A ki maga nem tud vagy nem akar ojtani; annak bizonyára költségébe fog kerülni az átalakítás: de ne gondolja ám, hogy e költség nagy lesz, hogy meg ne bírhatná!

Napjainkban már akárhány ember akad, még a napszámos emberek között is, a ki érti az ojtás mesterségét; nem azt a régit, mely szerint egy ojtáshoz annyi rongyot fölhasználtak, a mennyivel egy csecsemőt bőven be lehetett volna pólyázni; hanem a ki érti az új ojtás módot, melyhez az ojtás betakarására egy kevés tengeri (kukoricza vagy málé) fosztásnál nem kívántatik semmi egyéb szer, semmi egyéb takaró. — Adjunk egy ily napszámos embernek 1 frt napszámot és ez az ember képes lesz egy nap alatt bármely nagy fát beojtani és helyesen átalakítani. Vagy, ha magunk is dolgozunk napszámba; fizessük meg neki munkáját napszámmal és így is czélt érünk.

Annak a ki tud ojtani s fáját maga akarná átojtani, első dolga lesz kora tavasszal, mikor még nem rügyeznek a fák, beojtandó nagy fája ágait meg kurtítani, vagy is lefűrészelni hosszóságuk közepe tájáig. A fűrész nyomát éles késsel lesimitani és az így lesimitott helyet fa-tapasszal eltakarni, nehogy ott berepedezzen s időjáráttal berothadjon a fa, — természetesen nem szabad elmulasztania.

Az ágak lefűrészélésekor csak arra kell vigyáznunk, hogy ott fűrészeljük le az ágat, a hol abból egy fölfelé irányuló, rövidke és vékony mellék ágacska látnak, melyet meg kell hagynunk a fán.

Vigyáznunk kell arra is, hogy a lefűrészeltető vastag és sulyos ág ne repedjen előbb, mint kellene; mert ez által fánkon igen nagy sebek támadnak, a nagy seb pedig nehezen forrna be. Legjobb a vastag ágat kétszerre lefűrészelni: s aztán a megmaradó csapot külön fűrészeljük le; a mikor aztán nem kell tartanunk attól, hogy a lefűrészeltető darab a meghagyandó ágon berepedhetne.

Átojtandó fánk minden nagyobb ágát megkurtítván, törzséről a fölösleges, sűrűn álló ágakat is le kell ritkítanunk és csak néhányat kell a törzsön meghagynunk, hogy a megcsontkázott fa nedveit legyen a mi elvezesse addig, a míg ezt a szolgálatot a fára ojtandott nemes vesszők új hajtásai maguk teljesíthetnék.

Igy marad aztán a megkurtított fa egész nyár derekáig és pedig a vadkörtefa július közepe tájáig, a vadalmafa augusztus közepéig; a mikor aztán fás, vagy vesszős szemzéssel be kell azt ojtanunk.

Nyár derekáig az a rövidke, vékony vessző, melyet a megcsontított ágon épen ott hagyunk meg, a hol azt elfűrészeltük, — ujnvi vagy még nagyobb vastagságra is föl hizott. És valamennyi megcsontított ágon csak is ezen vesszőt vagy már ágacsokát kell beojtanunk egyre egyre két-három szemet vagy vessző darabkát alkalmazva azon nemes fajról, a melyekkel fánkat beojtani akarjuk.

Beojtáskor se ágat, sem vesszőt nem kell és nem is tanácsos levágnunk a beojtandó vagy már be is ojtott fáról: hanem a beojtás után két-három hét múlva ki kell bontanunk rajta azon kötelékeket, a melyekkel az egyes ojtásokat bepólyáztuk; mert, ha ki nem bontjuk, nagyon mélyen belevágódik a fába ezen kötőlék és ágyon fojtja ojtásunkat.

Az ojtás után következő tavasszal aztán, a fák kilevelése előtt, a beojtott ágakat meg kell kurtítanunk úgy, hogy mindenik beojtott ágon, az ojtás helye fölött csak egy arasznyi csap maradjon meg, a melyikhez a kihajtott nemes sarjakat lazán hozzá köthessük, nehogy a szél leverje azokat. — Magától értetődik, hogy erről a csapról minden kihajtható szemet vagy peczkecskét le kell faragnunk; mert ennek nem szabad kihajtani, sarjakat nevelni.

Igy marad aztán fánk egész év folytán s egyéb dolgunk sincs vele egész nyár derekáig, mint az, hogy a kihajtott nemes sarjakat, nehogy a szél leverhesse őket, — az ághoz vagy a rajta hagyott csaphoz lazán hozzá kötözzük.

A következő év tavaszán azonban, midőn már a nemes sarjak elég bőven vannak és elég erőre kaptak beojtott fánkon, — minden vad hajtást szinből levághatunk kora tavasszal a fáról, valamint azon csapokat is, a melyeket az ojtás fölött tavaly meghagyunk az ágakon.

Minden ejtett sebet fatapasszal el kell takarunk s a mely sebről a ráfent tapaszt lehullott volna, azt újból szintén be kell tapasztanunk. S a mint ezt megtettük; minden elvégeztünk úgy szólván örökre; mert ekkor már a fánk át van alakítva és nem várat bennünket sokáig, hanem teremni fog 1 — 2 év alatt vaczkor helyett finom izü nemes gyümölcsöket,

Ily módon lehet átalakítani bármely nemes alma vagy körte-fát is, mely nem terem olyan gyümölcsöket, a melyenek nekünk inkább tetszenének.

Nem nagy munka; mért ne tehennők meg?
(Bihari gazda)

Bereczki Máté.

A rettegi bikatelep.

A lapunk mult számában közzétett kérés még alig hangzott el és a „Szolnok-Doboka“ máris a következő kimerítő közleményt hozza, melyet érdeklődő t. olvasóink velünk együtt kétségkívül őszinte köszönettel vesznek tudomásul:

„Általános a panasz szomorú anyagi helyzetünk felett, mely nemesak az egyesekre, hanem magára az államra is egyaránt súlyos terhével nehezedik s épen ennek érzete és tudatá-

ban nemesak egyesek, hanem ezeknek törekvéseit elősegítőleg a felsőbb — a kormánykörökből is látjuk, tapasztaljuk anyagi helyzetünk javítására a gyámolítást, segélyt és eszközöket nyújtani.

Ezek közt a birtokos osztály, a földmivelőkre nézve fontos és nagy jelentőségű: baromtenyésztésünk érdekében a földmivelési minister által a nemes fajtájú bikáknak jutányos és könnyebb megszerezhetőjére tett intézkedése. S hogy a baromtenyésztésnek jövőre annál biztosabb alapja legyen léteve, intézkedett, hogy az ország különböző részeiben jeles bikaborjuk vásároltassanak be. A ministernek ezen intézkedése folytán hatvanhárom bikaborju lett megvásárolva, melyek Retteg községben, egykor az állami méntelep által használt szellős és tágas istállóknak vannak téli szállásra okszerűen és gondosan elhelyezve.

Ezen bikaborjuk hazánk különböző részeiből a következőleg lettek beszerezve:

- 1) Küküllőmegye főispánja által 20 drb. 1600 frton, darabja tehát átlag 80 frt;
- 2) Udvarhelymegye főispánja által 8 drb. 933 frton, darabja tehát átlag 116 frt 62 $\frac{1}{2}$ kron;
- 3) Torda-Aranyosmegye főispánja által 6 drb. 480 frton, darabja tehát átlag 80 frt;
- 4) Szolnok-Dobokamegye főispánja által vásároltatott 10 drb. a következőkép:
  - a) Dombi Sándor rettegi lakóstól 1 drb. 75 frton;
  - b) Surányi Sándor bogátai lakóstól 1 drb. 75 frton;
  - c) Gr. Bethlen Béla bethleni lakóstól 1 drb. 100 frton;
  - d) Gr. Teleki örökösök kendi-lónai lakóstól 4 drb. 350 frton;
  - e) Major Domokos szent-benedeki lakóstól 1 drb. 150 forinton;
  - f) Báro Kemény Károly sz.-margitai lakóstól 2 drb, 155 forinton.

Összesen 10 darab 905 frton.

- 5) Alsó-Fehérmegye főispánja által vásároltatott 19 drb. à 50 frt, tehát összesen 950 frton.

Ezekután nem tartjuk fölöslegesnek a nyert adatok alapján a felügyelő, cselédber és borju tartási költségeknak is a következőkbeni megismertetését:

Felügyelő fizetése havonként 60 frt. 4 istáló cseléd havi fizetése à 10 frt összesen 40 frt.

Egy drb borjura egy napra 5 kiló széna, 3 $\frac{1}{2}$ liter zab, 3 kiló alomszalma adatik ki.

A széna metermázsája . . .	2 frt 20 kr.
A zab „ . . .	5 frt —
A szalma „ . . .	— 70 kr.

A gondozás és élelmezés a legpontosabban történik s az ezt megtekintő gazdákra nézve nem kevésbé lehet buzdító látni azt, hogy a jó gondozás, pontos élelmezés és tisztítás, szóval a rendszeres istállózás mellett mily szépen fejlődik az állat is.

Megyénk főispánja bokros elfoglaltatása daczára különböző és határozatlan időben lepi meg a felügyelő személyzetet

s gyakorolja az ellenőrző főfelügyeletet. Azt felesleges is mondanunk, hogy az egész ügy az illető minister fenhatósága alatt áll.

A borjuk, a mint értesülve vagyunk, nyári legeltetésre Torda dús és erre kitünően alkalmas határára fognak hajtatni.

R. L.

Néhány szó gazdasági állataink téli tartásáról.

Habár nincsenek különös téli betegségek, mégis kártékonyan hat az ezen időszakban uralkodó hideg, a külső sérülésekre, idült betegségekre és tetemes meghüléseket idéz elő, valamint a láb-fájások is, különösen lovaknál előállhatnak.

Takarmány hiány, vagy pedig romlott takarmány, a tél folyama alatt különböző betegségeket fejleszt, ilyenek a nyálkór sápkór stb., melyek néha járványként lépnek fel; előállhat az elvetélés is. A gyári hulladékok takarmányzása is különböző betegségeknek lehet kuforrása.

Rosz istállók, melyek nagy hidegben trágyával stb. dugatnak, betegségeket szülnek. Ösmeretes, hogy gőzös, csipős levegőjű istállók az egészségre károsan hatnak és az előforduló betegségek gyógyítását hátráltatják.

A meghülés télen át többnyire úgy áll elő, hogy az állatok meleg, gőzös istállóból a hidegre s óra kerülnek, legtöbbször történik ez a lovaknál, melyeknek bőre a gondos takarítás által érzékenyebbé válik és könnyen meghül. A legveszedelmesebb hirtelen betegségek így jönnek létre. Fordulnak elő azon okból is, hogy az állatok ritkán vagy vigyázatlannal bocsájtatnak ki az istállóból. Bárányokra nézve az anyák kibocsátása még akkor is ártalmas lehet, ha ők maguk az istállóban maradnak, mert ilyenkor hideg tejet szopnak és a juhok bundájukban is sok hideget hoznak magukkal. Gondoskodnunk kell arról, hogy az istállóban lehetőleg egyforma hőmérséklet legyen, a gyakori szellőztetés különösen lágy időben felette szükséges. Napfény és szélcsendes időben az állatokat kibocsájtjuk, megjártatjuk, mert a hosszas állás a hidlason lábmevedést, lábvastagodást idéz elő; sőt borjuknál nem ritka eset, hogy a lábak ferde állást kapnak.

R. K.

Egyveleg.

— Ismét szaporodtunk: „Felső magyarországi szőlészeti borászati és gazdasági lap” czimén új szakközlöny indult meg Kassán, melynek kiadó tulajdonosa Mauzer János nagy borkereskedő, szerkesztője Sisso-vich Károly gazd. intézeti tanár, főmunkatárs Hensch Árpád gazd. intéző. Az új lap, tekintettel a felvidék német ajku gazdaközönségére egyes közleményeket német nyelven is hoz., megjelenik minden hó hózepén és végén 1½ ivnyi tartalommal, előfizetési ára: egész évre 4 frt. Megjegyezzük még, hogy borok vegyi vizsgálatát, gazdasági gépek közvetítését és vizsgálatát, továbbá vetőmagvak vizsgálatát tapasztalt jeles

szakerek közreműködése mellett a lap kiadó hivatala és szerkesztősége csekély díjért elvállal. —

— Gazdasági reformjaink érdekében a fáradhatatlan békésmegyei gazdasági egyesület terjedelmes emlékiratot szerkesztett e szerény czimmel: „Észrevételei a békésmegyei gazd. egyesületnek, a székes-fehérvári gazdasági congressus vég-hajtó bizottsága által a törvényhozás elé terjesztett emlékirat felett“. Térzsüke miatt nem reprodukálhatjuk a 2¼ nyomtatott ívet elfoglaló dolgozatot, de nagyon kíváncsún tartjuk, hogy az a társ egyesület, olvasó köröknek, közigazgatási bizottságoknak megküldessék., a mi a benne kifejtett egészséges eszméknek terjedésére s megvalósulására kétségkívül fontos tényező lenne. Megjegyezzük, hogy a teljes szöveg egyleti irodánkban a t. érdeklődőknek reudelkezésére áll, mi e helyt csakis a befejező sorokat közölhetjük: „Összevonva az eddigieket: alólírott egyesület a mezőgazdaság súlyos helyzetének megfelelő nagyszabású országos mozgalmat és erre vonatkozó gyökeres szervezést sürget. — Évenkénti congressus kell, hogy tárgyalja közgazdaságunknak nagy kérdéseit, ennek végrehajtó bizottsága léptesse életbe a megállapodásokat, mely bizottság mig egy részt az általa megyénként az önkormányzat alapján életre hivandó független gazdasági egyesületek irányadója, más részt a szakszerűen átalakított közgazdasági ministeriumnak „tanácsa“ legyen. A gazdasági egyesületek, a szakszövetkezeteknek alárendelésével és befoglalásával a földadó forintja után beszédett ½ kr. pótlékkal subventionáltassanak, eddigi szervezetüket azonban, külön díjfizetési tagsággal megőrizték. — Az önszegélynek ezen országos szervezete nem egy varázsütéssel, de folytonos munkával és azon sikerrel, mely az önszegélynek áldott természetében fekszik, fogja az elsülyedés veszélyének indult közgazdaságunkat a fejlődés, a felvirágzás révébe segíteni. A sikernek elengedhetlen másik feltétele azonban, hogy a kormány és törvényhozás részéről őszintén és az eddiginél áthatóbb mérvben támogattassék. — Ezen általános szervezésen kívül azonban közgazdaságunknak szorult helyzete számos igen fontos törvényhozási intézkedést is igényel. Ilyenek: a gazdasági oktatásnak az elemi iskolákban behozatala; a mezőgazdasági statistika mivélése; a mezőgazdasági hitelnek — egy országos kölcsön mellőzésével — a birtokviszonyok, telekkönyv és törvénykezes rendezése általi emelése; közgazdasági igényeinknek megfelelő, józan és erélyes kereskedelmi és vámpolitika; czélszerűbb és olcsóbb tariffa rendszer és e czélra nagyobb állami befolyás a vasuti és gőzhajozási vállalatokra; állami fővasut vonalaknak megszerzése; az apró vasútak csoportosítása; közraktárak létesítése; — a vízszabályozásnak, csatornázásnak és öntözésnek országos rendszerbe foglalása és megindítása; az állattenyésztésnek nagyobb mérvű támogatása és megvédése és a hús-kivétel előmozdítása; a mezőgazdasági iparágaknak súlyos békéből felszabadítása; a borászat fejlesztése; — és a munkás viszonyok rendezése: mind

meg annyi sürgős feladatok, melyeknek megoldása nélkül a mezőgazdák egyetemének legjobb akarata is a kivitelben lenyűgözve marad.“ —

— Bika borju vásárlások. Szarvasmarhát tenyésztő gazdáinkkal figyelmeztetjük azon, illetékes helyről nyert értesülésünkre, mely szerint a földművelés-, ipar- és kereskedelmiügyi ministerium hibátlan, jól fejlődött bika borjuknak jó községi bikák nevelése céljából az erdélyi részekben mult évben megkezdett vásárlását ez év tavaszán nagyobb mérvben folytatni szándékozik. Azon gazdák, kik ily célra megfelelő bika borjikkal bírnak, a közügy, de saját jól felfogott érdekükben cselekednének, ha a legjava borjukat bikának meghagyva azokat gondosan tartanak és ápolják, hogy akorra, midőn a ministerium megbízottjai a vásárlásokat megkezdendik, azoknak megfelelő jó tenyészállatokat mutathassanak be, melyek azután, a mit bizvást feltehetünk, minőségükhöz kepest kellő áron fognának megvétetni.

Értesítés a ragályos és járványos állati betegségekről 1880. jan. 22-ig.

M e g y e	K ö z s é g	Az állatok faja és darabszáma	A kór megnevezése	Elhullt vagy gyógykezeltetik
N.-Küküllő	Sövényfalva	1 ló	rühkór	gyógykezeltetik

Magyarország és Horvát-Szlavonország területe marhavészmentes, miglen a horvát-szlavon katonai határvidék egy községében ujból kiütött a marhavész.

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1880 jan. 17—jan. 24-éig.

Buza elég élénk üzlet, árak emelkedtek, forgalom 80,000 metermázsa, ár 13·80 frt.

Rozs emelkedőben, forgalom 3000 metermázsa, ár 9·85 frt.

Árpa gyenge üzlet, forgalom 2000 metermázsa, ár: takarmányárpa 7·60 frt, seres árpa 8·50 frt.

Zab keresett, forgalom 3000 metermázsa, ár 7·55 frt.

Törökbuza emelkedőben, forgalom 3000 metermázsa, ár 7·70 frt.

Repce tulajdonosok tartózkodása miatt csak 2600 metermázsa forgalom, ára 10·80—11·50 frt.

Gyapju közepes üzlet, francia számlára több vétel történt. Eladatott 1000 metermázsa különféle fésűs u. m. 100 metermázsa homoki gyapju jobb 70—72 frt, 500 metermázsa homoki közönséges 55—57 frt, 200 metermázsa jobb tiszavidéki 90—96 frt, 200 metermázsa nyirásági 80—81 frt. (Árak per 56 kilogramm.) Gyárilag mosott gyapjuból mintegy 6500 kilo kelt el, 2—2·35 frton kilója.

Gabona-árak:

minimum és maximum: Budapest január 24.		Bécs január 24.	
Buza	13·20—14·40 frt	12·30—14·80 frt	
Rozs	9·80—10·00 frt	10·15—10·90 frt	
Árpa, takarmány	7·50—7·75 frt	6·25—7·00 frt	
Árpa, szeszfőzésre	8·15—8·65 frt	— — —	
Árpa, seres:	8·85—10·75 frt	10·50—10·90 frt	
Zab	7·45—7·75 frt	7·60—8·00 frt	
Repce	10·80—11·50 frt	11·75—12·75 frt	
Törökbuza	7·00—7·60 frt	7·60—9·00 frt	

Budapesti marhavásár január hó 22-én Összes felhajtás 1424 db nagy- és 473 drb apró marha. Ebből eladatott: 64 db. bika, 573 db. ökör, 570 db. vágó tehén, 167 db. fejős tehén, 55 drb. bival, 361 db borju, 112 drb bárány. — Árak: bika darabonként 55—160 frt, ökör páronként 200—276 frt, vágó tehén páronként 140—215 frt, fejős tehén darabonként 70—180 frt, bival páronként 140—197 frt, borju darabonként 16—32 frt, bárány páronként 4—6 frt. Hús-árak 100 kilonként: ökörhús 48—53 frt, tehénhús 47—50 frt, borjuhús 60—80 frt, bivalhús 42—45 frt.

Bécsi marhavásár január hó 20-án. Összes felhajtás 2599 darab és pedig 1346 drb. magyar, 536 drb. lengyel és 717 drb. német fajta, melyből 2418 drb. ökör, 113 drb. tehén, 66 drb. bika és 2 drb. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 53—61 frt, lengyel 54—57 frt, német 54—61 frt, tehén 45—56 frt, bika 47—52 frt, bival 47—48 frt. Lábán darabonként 90—270 frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár jan. 23-án. (Az első magyar sertésbizalmi részvénytársaság jelentése.) A fordulat, melyet az üzlet rövid idő óta vett a ritkább események közé tartozik. Mig a mult évben arról kellett gondoskodnunk mikép adhasuk el még nagy veszteségek árán is a fölösleget, addig most csaknem hiányát érezzük a használható fajtáknak és az árak 12—14 krral emelkedtek, még a hizó áru is, mely november és decemberben nem volt eladható most erősen keresett és kétszeres áron gyorsan elkel. Az üzlet mind az által a hét végével — miután a külföld árainkat magasaknak találja — lanyha irányzatú. A jegyzett árak a következők: magyar nehéz 53·50—54·50 kr, könnyebb 52·50—53·50 kr, vidéki 50—52 kr, netto kilogrammint. Szerbiai, oláh és tuskés nincs készletben. A takarmány árak a következők: tengeri, régi 7·80 frt, új 7·10, árpa 7·80 a városi raktárból szállítva. A sertés állomány következő: január 16-áról maradt 46200 drb. Felhajtattott Délmagyarországból 5300 drb. Szerbiából 60 drb., Oláhországból 630 drb., az összekötő vasuttal 160 drb., összesen 42350 drb., — Elhajtattott: Felsőmagyarországba 330 drb., Bécsbe 2890 drb., Csehországba 430 drb. Bodenbachon

át 730 drb., Ruttkán át 230 drb., Delnemétszországba 380 drb., összekötő vasuttal 120 drb., budapesti fogyasztás 2580 drb., kőbányai szalonnások 230 drb., összesen 7920 drb. Marad állomány 44430 drb, ezek közül körül belül 20,000 hizó. A részvény szállásokban fekszik 7630 drb.

Disznózsir élénk üzlet jó árákkal, kész áru hordóval együtt 56 $\frac{1}{2}$ —57 frt, február havi kötésben hordó nélkül 54 $\frac{1}{2}$ —55 forint.

Szalonna szilárd üzlet, városi áru keresett, vidéki szalonna 47 $\frac{1}{2}$ —48 frt, városi áru 52—52 $\frac{1}{2}$ frt, füstölt szalonna 56—58 frt.

Bécsi sertés vásár január 20-án. Összes felhajtás 4283 darab és pedig 895 drb. nehéz, 970 drb. közepnehéz és 2418 drb. süldő; melyből 800 drb. magyar, 2418 drb. orosz-lengyel, 985 drb. szerb és 80 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 46—49 frt, közepnehéz 43—45 frt, süldő 30—38 frt, szalonna és zsir 55—59 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Pénz-kölcsönök

a birodalom bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól kezdve bármily magas összegig, 5 vagy 6% kamat mellett törlesztésre és 4000 frton felülüket még előnyösebb feltételek mellett gyorsan eszközölk.

Bekebelezett terhek kifizetését szintén eszközölk.

(2.) Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál (4—52.)

Hat. engedélyezett

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“.

Kolozsvárt, Páris-utca 19-ik sz. sajtóház.

Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 1—4 óráig.

Igen terjedelmes gazdagon képekkel ellátott

Fő-Magyarjegyzékem

gazdasági-, kerti-, mezei- és virágmagvakról,

(1.) vetőburgonya, virághagyma stb. (4.—4)

megjelent és kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Minden kerti-rendelményhez egy igen diszes 120 ábrával kiállított kertészeti tenyésztésre művecske ingyen mellékeltek.

„Első magyar kertész-gazdászati ügynökség.“

Freund Adolf D. magkereskedés,

Budapest, Mária Valeria-utca, Thonetudvar.

Piaci árak.

A heti vásár			Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja		tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahus
á r a k r a j o z á r o k b a n												
Beszterce	jan. 20	850	600	600	—	260	450	180	60	380	36	
Brassó	jan. 16	860	560	530	430	265	490	258	—	256	44	
Csik-Szereda	jan. 21	850	—	525	450	300	525	200	80	160	34	
Décs	jan. 20	1120	820	600	220	280	540	280	120	260	32	
Déva	jan. 17	1200	1000	800	—	760	700	300	180	220	40	
Erzsébetváros	jan. 24	750	600	475	—	300	375	320	140	300	40	
Fogarás	jan. 16	975	—	556	—	250	625	220	110	310	40	
K.-Fehérvár	jan. 16	1120	1050	840	—	319	635	250	100	260	40	
Gy.-Sz.-Miklós	jan. 17	950	700	600	550	275	500	170	30	—	30	
Kolozsvár	jan. 22	1200	—	912	—	290	610	250	120	350	44	
M.-Vásárhely	jan. 22	1050	800	785	675	300	700	300	100	450	40	
Nagy-Enyed	jan. 22	970	800	630	—	290	450	410	140	260	44	
N.-Szobon	jan. 23	880	730	530	440	300	450	200	110	350	42—46	
Szegesvár	jan. 22	780	520	500	—	260	430	120	70	180	40	
S.-Sz.-György	jan. 19	900	800	540	490	270	480	310	160	500	42	
Sz.-Régen	jan. 22	850	647	637	—	247	437	180	70	280	36	
Sz.-Udvarhely	jan. 20	800	650	500	—	250	450	210	40	220	36	

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 krjával számíttatnak.

A hirdetés szövegét

a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1—3 1—6 1—12 1—18 1—24 1—30 1—36 1—42 1—52										
	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
15/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	190	210	
3/16 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
4/16 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
5/16 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
1/16 v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai

és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.

(3.)

HIRDETÉS

(1.—2.)

DÖMÖTÖRLÁSZLÓ

puszta-póói gyümölcsfa iskolájának árjegyzéke.

Tekintve az id i rosz évet általában 25% árleengedést teszek.

I. Almák.

3—5 éves, darabja 40—50 kr.

1. Adam parmain, jeles téli.
2. *Arany parmain, téli kit. I. r. és bőtermő, nov.—jan.
3. Apie kicsi, szép díszgyümölcs, befőzni való
4. Asztrakáni piros a igen szép és jó piacci, jul.—aug.
5. Bauman-renet, I. r. n. igen szép és jó piacci, nov.—jan.
6. Danzigi bordás, jeles cs. és h., term.
7. Téli Daru, I. r. jeles hazai cs. és h. n., okt.—márcz
8. Downton-pepin, kit. I. r. k. termékeny, nov.—feb.
9. Huuts szürke renet, jeles faj.
10. Kewi izletes, I. r. termékeny, okt.—feb.
11. Királyi kurtaszáru, kit. I. r. nov.—decz.
12. Londoni-pepin, I. r. zamatos, szép, n., nov.—ápr.
13. Mecklenburgi királyia n. igen jó term.
14. Mulhaupt-renet, kit. I. r., nov.—jan
15. Oberdieck-renet, kit n. és tartós téli.
16. Olga Nikolajewna, tartós téli.
17. *Orleani renet, kit. I. r. szép gy, nov—márcz.
18. *Parker-pepin, kit. I. r. és tartós cs. és h., decz.—febr.
19. Pusztaí sárga a. I. r. cs. és h., decz.—márcz
20. *Ribston-pepin, kit. n. és szép téli gy., termékeny
21. Tiroli rozmarin a. nemes cs. gy., igen termékeny.
22. Gr. Széchenyi István a. jeles.
23. *Sikulai, kit. I. r. h. gy., n., dec.—ápr.
24. *Sóvári, kit. I. r. h. gy., nov.—febr.
25. Tournayi Arany a. kit. I. r. cs.
26. Török Bálint, I. r. n., nov—decz.
27. Wagener a. I. r. n., nov—márcz.
28. Wilkenburgi rózsza a. I. r., jan.—máj.
29. Wood zöld a. I. r., nov—decz.
30. *Jaquin a. kit. I. r. h. n. és tartós, nov.—ápr.

II. Körték.

3—4 éves, darabja 60 kr.

Körtém tavannyira elfagytak, hogy ez évre csak néhány példánnyal rendelkezem.

III. Szilvák.

3—5 éves, darabja 40 kr.

1. Nyakas besztercei, I. r. háztart sept.
2. Muskotály besztercei, kit. I. r. sept.
3. Trautenberg Ilona besztercei, I. r.
4. Coé arany csepje, I. r. igen term., sept. eleje.
5. Decaisne szilvája, I. r. aug.—sept.
6. Diapre kék, I. r. igen term, aug
7. Kirke szilvája, I. r. igen term. aug.—sept.
8. Mainzai korai sz., I. r., aug.
9. Althan ringlója, kit. I. r. n., aug.
10. Attetsző ringló, I. r. n., szept.
11. *Fehér ringlója, kit. I. r., aug.—sept.

Jegyzetek. 1. Ojtógaly darabja 5 kr. — 2. Fám mind gyökérdús s erőtjeljes, de különösen alma, cseresznye, meggy,

őszi barack, dió és eperem kitünök. — 3. Általában csak a legjelesebb fajokat tenyészttem; de a *-gal jeleltek különösen kiváló fajok; kit. I. r. a legjelesb fajok egyike. — 4. Jelek: cs. = csemege vagyis asztali faj; h. = háztartási; p. = piacra kiváló; n. = nagy; k. = kicsiny. — 5. Vagyesen bármely fajok együttes megrendelésénél 35% árleengedést adok. — 6 megrendeléseket csak február végéig fogadhatok el; azontúl feltetelesen — 7 Fák és oltógalyoknak 10 frton felül való megrendelésénél csomagolásért mit sem számítok. Ugy magvakuak 5 frton felüli megrendelésénél sem. A mag is sok évi válogatás eredménye. — Az ár be nem küldése esetére utánvetellel küldöm a rendelmenyt. — Méhrajokat is adok el május—juniusban, 1/2 klgrm. súlyut 5 frt. — Crève-cœur- és spanyol tyúktojás drbja 5 kr. — Csomagolást a legolcsóbb áron számítom. **Dömötör László.**

Budapest Harmina-mező 115. sz.

12. Meroldló ringló I. r. jeles ésterm., sept.
13. Violaszin ringló, I. r., aug.—sept.
14. Toursi király-szilva, I. r., aug.—sept.
15. Urbanek rózsaszilvája, sept.
16. Washington II igen n. piacci gy., aug.

IV. Cseresznyék.

3—5 éves darabja 50 kr.

1. Badacsonyi óriás cs. k. szép és nagy, jul.
2. Chatenay-i szép cs., jeles és igen term.
3. Coburgi, korai fek. igen jó és term. jun.
4. *Fekete ropogós, kit. kései.
5. *Fromam hólyag cs., szép, igen jó és term.
6. Nagy Gobet, igen nagy, szép és term.
7. Heinzeni korai.
8. *Hedelfingeni óriás cs., kit. cs. és h. igen term.
9. Hollandi trónörökös cs., jeles.
10. Marienhöhei szép cs., jeles és term.
11. Mückebergi nagy cs.

V. Meggyek.

3—5 éves, darabja 40 kr.

1. Amarella francia édes.
2. Királyi Amarella-Montmorency.
3. *Hortensia királyné m., kit. n., szép és zamatos
4. Körösi meggy, jeles piaczos.
5. Kései fekete m.
6. *Pándi meggy kitünő fekete édes
7. Spanyol m.
8. Váltvaerő m.

VI. Kajszinbarczk.

3—5 éves, darabja 40—50 kr.

1. Ambrosia, igen nagy, szép gy., jul.
2. Angoumois jeles.
3. *Bereczky-mazoncza, igen jeles.
4. *Bredai ananás illatu jeles keresk. czikk, jul. elején.
5. Friedvalszy, jeles.
6. Magyar kajsz., czukorédes, korai igen n.
7. Mexikói zamatos gy., jul. eleje.
8. Nancy-i, nagy, igen jó, term.

VII. Őszi baraczk.

3—5 éves kitünő példányok, drbja 60 kr.

1. Albert galantin, I. r.
2. Charlestowni ananász, I. r., illatos.
3. Csudaszep, szép és jó gy.
4. Double Troyes, jeles szép, gy.
5. Fehér kopasz, jeles.
6. Veres kopasz, jeles.
7. Leopold, I. r., igen n., sept. közepe.
8. Lindlegana, jeles
9. Királyi Magdolna, kit. I. r., aug.—sept.
10. Maltai, igen jó és term., sept. közepe.
11. Marianna herczegnő, jeles.
12. Mező-komaromi duranczi, jeles.
13. Jávai emlék, jeles duranczi.
14. Venus-émlő, n., sz. és jó, sept. végén.
15. Vérpiros leves-zamatos.
16. Vineuse de Frontignan, kit. borizú.

VIII. Egyeb gyümölcsfacsemeték és cserjék.

1. Dió, vékonyhéjú drbja — 40 kr.
2. Eper oltott, drbja 50 kr és közönséges

(igen szép erőtjeljes példányok) drbja 30 kr.

3. Egres-pöszméte, veres és zöld drbja — frt 10 kr.
4. Ribizli, fehér és veres drbja — „ 10 „
5. Málna . . . 100 drb. 2 „ — „
6. Ernyős akác . . drbja — „ 25 „
7. Gleditschia . . . „ — „ 10 „
8. Ribes sárga virágú „ — „ 5 „
9. Rhus toxis, eczetfa „ — „ 4 „
10. Orgona, chinai fürtös és közönséges . . . „ — „ 4 „
11. Myrtus . . . „ — „ 2 „
12. Jegenye, 5—6 éves drbja — „ 50 „

IX. Szőlő.

Sima vessző 1000 drb 3 frt. Külün fajokban, bakator, dinka és asztali kitünő fajok ezre 5 frt.

X. Kerti magvak.

1. *Gálóczi muskotály, a legkitünőbb minden muskotály-dohány közt 20 grm. — 1 frt — kr. I-a 1 „ 20 „
2. *Sárga répa. párisi kurta 20 grm. — „ 12 „
3. Saalfeldi, n. édes „ — „ 8 „
4. *Czékla-répa, fekete egyiptomi „ — „ 10 „
5. *Fazekas görög dinnye, veresbélű I-a „ — „ 20 „
6. *Turquestan, leves, zöldb. „ — „ 20 „
7. Káposztának való guggostök jeles . . . „ — „ 6 „
8. *Spárgatók valódi „ — „ 20 „
9. Ugorka, korai fürtös „ — „ 15 „
10. Közönséges hosszú „ — „ 10 „
11. *Laxton mark-borsó, futó . . . 20 grm. 10, 1/2 kg. 70 „
12. Angol vaj b., törpe „ 10, „ 70 „
13. Veres v. futó, kit. „ 10, „ 70 „
14. Kardbab, lapos fehér, ministerium által ajánlott, zöldjébe és télire . . . 20 grm. — frt 30 kr
15. *Fehér, gömbölyű télire kit. és term. „ — „ 40 „
16. *Fekete viaszbab futó, kit. zöldjébe „ — „ 40 „
17. *Czukorbab piros, korai és term. kit., törpe „ — „ 30 „
18. Büdösköszin, törpe, télire „ — „ 30 „
19. Száz egy párizsiért „ — „ 20 „
20. Saláta sárga kötő „ — „ 10 „
- „ zöld „ — „ 10 „
- „ kötöző „ — „ 4 „
21. Laboda, nagylevelű, kitünő izü . . . „ — „ 4 „
22. Csemege v. orosz hagyma, leves édes, minden hagymák legkitünőbbje, magja apró hagyma . . . „ — „ 10 „